

Szerkesztési iroda:
Főutca 186. sz. — Ide intézendő minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény.

Hirdetések elfogadtatnak Gyulán, a kiadóhivatalban, Nagy Ferenc könyvkereskedésében; **Pesten** Neumann A. és társa hirdetés-irodájában, (kigyőzteza, 6. sz.)

Hirdetések díja: Egy négy hasábos Garmondor 5 kr. — Bélyegdíj 30 kr.

BÉKE

Megjelenik hetenként egyszer minden vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Az előfizetések bérmentesített levelekben a lap kiadó hivatalához intézendők.

politikai, gazdasági és ismeretterjesztő hetilap.

B-Csaba sept. 8-án.

(R) A franciaországi váratlan események elenlökése egész Európát megrendítette; azon nemzet alázatott meg a harctéren, mely eddig a harci dicsőség mintaképeként tartott.

A franciák most is halál megvetéssel harcoltak, de az ország sok évi mulasztását, készületlenségét, a vezérek ügytelenségét — az erkölcsi és számszerinti túlerő ellenében ki nem pótolhatták.

Napoleon és dinastiája csufosan megbuktak, a boszuló nemes is ezuttal rendeltetése szerint járt el.

Hogy a kikiáltott köztársaság lesz s marad-e az ország kormányformája, a jövő mutatja meg; az eddigi kísérletek az ellenkezőt gyanítják, Franciaország értelmisége köztársasági élet feltételeivel nem bír, nincsenek kimagasló tekintélyei vagy nagyon is sok van és ellentétesek.

A véres harcnak nagy eredménye lesz, ha az ország önmagának lesz visszaadva s ha önkormányzatára valahára kellő képességet tanúsítandó mindegy akár köztársasági akár alkotmányos monarchicus kormányformával.

De mi lesz a harc vége, fog-e az folytatni? aligha; Páris harcias magatartásával legfeljebb ha tisztességes békefeltételek célozhatnak.

Hát ha a Palikao-féle elem a néphajtsáknak nem deferál, ha alattomban fondorlatok szövetelek, ha a győzelem után ellenfél a túlerő pártjában akarja föltételeit dictálni akarni, ha végképen a caudiumi jármon akarja a megvert országot átkegetni.

Azonban reméljük, a jobbat reméljük, hogy Franciaország, melyet a csatákon meleg részvételt kísérünk, az önmeghasonlás számalmas látványától magát megkímélendő, hogy valamilyen a legfőbb veszély napjaiban eddig, úgy ez után is magához méltó magatartást tanúsítandó és reméljük, hogy a győző saját jól megfontolt érdekében, sokszerűen és rendszeresen elárult országot a kétségbeesésig elkeseríteni nem fogja.

S ha — a mit a győztesektől elvárunk — a béketartásigéző alapokon megkötötték, ez esetben ismét a háború volt az, mely egy nemzet szolgálatát megtörni segítette.

A mi Poroszországot illeti, irányzata nem megnyugtató; rajta áll, Európát meggyőzni, mikép szándékait a mérsékeltség, jogosság határain túl nem csapongnak, s ezen feltétellel az általános megdöbbenést Európa szimpatikus megnyugvása váltandja fel, feltéve még azt is s lényegesen azt, hogy a vér és vas politikája befelé is a valódi alkotmányos szabadságnak engedend helyet, melyre a derék német nemzet képes is, érdemes is.

Poroszországtól függ minden, mert úgy látszik a többi hatalmak az események kereké közé nyulni ószhangzattal nem bírnak. Sajnos állapot, mely egy maga elegendő mindenkit arról meggyőzni hogy a diplomatiát a mostani formák közt továbbra is meghagyni nem lehet, hogy nincs sürgősebb mint halomra dönteni ama korhadó intézményt, mely a jóra tehetetlenségével, fondorlataival elítelt külön moraljával,

a nemzetekre a közszabadságra már annyi gyászt hozott! igen mi azt mondjuk, legyen a nemzetközi politika újított könyv, melybe kiki idején beletekinthessen, intézzék a nemzetek nemcsak belügyeiket, hanem a nemzetköziet is kivétel nélkül ön maguk, hogy a kontárkodás, tehetetlenség, cselszövény, személyes ambíciók, szenvedélyek, annyi gyászos következményeitől jövőre mentve legyenek.

— Nagy és váratlan események gördültek le Európa színpadán a legutóbbi napokban. Ki hitte volna mindazt a mi Franciaország területén néhány nap alatt végbement. Az egy hónap előtt sőt később is annyira dicsőített, a hős, a mindég győztes francia hadsereg — úgyszólván — egy vonással tűnt el, semmisített meg. Hazafias lelkesedés, hősiesség önfeláldozás nem menthet meg az elpusztulástól, a száma sokszorta nagyobb, fegyverzetesebb és helyesebben vezetett németek előtt porba kelle omlani a francia sásnak. Még kevéssel a legutóbbi napok eseményei előtt némi reménnyel nézett a világ a franciák felé s ezek sorsának kedvezőbb fordulatát is lehetők tartotta, míg a feszült várakozásnak s a reménynek véget vetett a porosz királynak nevéhez intézett s a lapok által közölt távirata, mely röviden de elég világosan alja elő a sept. 2-iki catastrophiát. Ime a távirat szavai: Az egész francia hadsereg kapitulált Sedan előtt, mi által mindnyájan hadi foglyokká lettek. A kapituláció Wimpfen tábornokkal kötött meg, ki a sebesült Mac-Mahon helyett a fővezérséget vette. A császár (Napoleon) megadta magát. — Párisban szintén nagy események történtek. Épen ma egy hete, hogy a francia kamara a köztársaságot kikiáltta. A reá következő napra (sept. 5-én) ez ideiglenes kormány is megalakított. A nagyobb városokban mint Lyon, Bordeaux, Grenoble stb. szintén kikiálták a republikát. A francia nép Napoleon arcképét s mellszobrait tördeli szét. Eugenia császárné Belgiumba menekült. Mac-Mahon, a hős, a sedani csatában kapott seibeiben meghalt. Az új kormány erélyes ellentállásra készült, a megyék 200,000 embert állítanak. — E közben Olaszországban is nagy mozgalom uralkodik, a jelző itt is a köztársaság s beszélők, hogy a király le akar mondani. — Cadorna olasz tábornok a pápai államban nyomult egy sereggel. Mint hírlik a spanyol kormány is a republikát akarja létrehozni. Ime oly rövid idő alatt mily óriási események! áldást vagy átkot rejtenek e magukban — ki tudná megmondani.

— **Lapunk bezárta előtt** még a következő híreket olvastuk a lapokban: 3000 porosz a Mutterholz helyorségből parancsot kapott Strassburg elé nyomulni, hol az ostromzáróltak egy kirohanás alkalmával 8—10.000-et öltek meg az ostromlók közt, s több ágyut elvettek. A kedd és szerda közt éjjelen az ellenség Pontonsig jött a Porte Juif és Port Ansterlitz közt, ekkor a mitrailleurök által egy emberig leöltek.

— **Egy párizsi sept. 8-áról** kelt távirat pedig ezeket mondja: Páris, september 8. A „Journal Officiel” Washburn az amerikai konzul egy iratát teszi közzé melyben kijelenti, hogy ő utasítást kapott a francia kormányt elismerni és az amerikai kormány és nép üdvözletét és szerencse kívánatait az új francia kormánynak áthozni, nagy lelkesedéssel vétett hírt, hogy a köztársaság proklamált, vérontás nélkül; Washburn ezen nagy mozgalomhoz csatlakozik a mely mint hiszi gyümölcsös és szerencsés lesz a franciákra és az egész emberiségre nézve. Amerikának tradicionális barátságára

emlékeztet végül, és szerencsekívánatot mond Favre megválasztása folytán külügyministerré.

(R) Társadalmunk egy szegényfoltjáról akarok szólni, a koldusokról, a koldulásról.

Már magában az, hogy a munkára képtelen koldulva legyen kénytelen szükségletét fedezni, az emberi méltóság lealázása.

S miért ezt ily végletig menni hagyni, miután ama szükségletnek valamiképp okvetlenül fedeztetni kell, miért engedni hogy a társadalom ezen sebei örök-ké körül hordoztassanak, miért az érzések egyik legnemesbikét szakadatlan zaklattatás által *eljárulásnak* tenni ki.

S vegyük azt a szerencsétlent, a ki a könyörre valóban méltó, hány ajtón kell kopogtatnia, hogy napi szükségletét fedezze, hányszor csalják közöny, durva elutasítás, megtámadás szemébe a könnyük legégetőbbjét, a nem érdemelt megaláztatás könnyűjét... Mennyit kell beteg, erőteljes testének hidegben, sárban, esőben szenvedni, mert számára nincs rossz idő, a nyomorok nincsenek szünetei.

Kötelesség, opportunitás egyaránt nem azt javallják-e, hogy az ily szerencsétlenekről a társadalom magához, s a szerencsétlenséghez méltóan gondoskodjék!

De van a koldulásnak egy másik, amannál sokkal setétebb oldala.

A rossz csak rosszat szülhet, s mindig rosszabbat.

A koldulás *szabadsága* külön osztályt szült, egy osztályt melynek setét rejtelméi a legocsmányabb, minden nemesebb érzést fellázító bűntények egész fertőjét fedik.

És ezen rongyos, meztelen, tagcsontkitott és csonkult, udok sebeket áruló osztály, hydra arcán a kicsapongás félreismerhetlen bélyegével a társadalom e terjedő rákfenéje, szegénye, veszedelme — a *könyör anyjálának* nem érdemelt morzsáival, töltözködik... de mit mondom a könyörén, nem, többnyire az *indolentián*, mely zsörtölődve, méltatlankodva dobálja kényszerű siker és áldástalan adományán, csak hogy ezen égető kérdés megoldásával bajlakodnia ne kelljen.

S a milyen az adomány olyan a közsönet. Nem a hálának melegét kelti, amaz odadobott kocon azon nyomorultban ki azt állati mohosággal felkapja, nem, mert míg ajkai a hit szavait szentségtelenítik, szemében a dac, az irigység, a gazság diadalának pokoli szikrája villog.

Helytelenül gyakorolt könyör, indolentia, közöny a koldus-ipart felszabadítván, ennek tüzelmei a céghez csak méltók lehetnek. Mert senki se gondolja, hogy e rongyos zagyvalék ipara egyedül a koldulásban keresse *eredményeit*: ezen iparral is életfeltétele a terjeszkedés, a haladás és borzasztó minő foglalásokat tett az már.

Ama nyomorultnak, a ki a szenvedés utánzott siránkozásával csonka, béna, fekélyes tagjait feltárja, az alamizna koránsem egyedüli jövedelme, s maga a koldulás is általa gyakran pokolian elmés operatiók által tetemesen fokozva gyakoroltatik.

Azon valódi koldus, ki csupán alamizna gyűjtésben fáradozik, amazoknak megvető szá-

nalom tárgya, a ki egy sánta lábat, ronda fekélyt, oly kevéssé tud értékesíteni.

Nállok maga a koldulás csupán ürügy, szabadalom a házakba, tanyákba bejutni, hogy ott lophassanak, a viszonyokat kipuhatólják összeköttetéseket szereznek, hogy a lopás, rablás, rabló gyilkosság biztosan megejtethessék.

A koldulás a maga egyszerűségében nem elég jövedelmező, hiába a kulturával a koldus igényei is megszorodtak. Az ember száraz kenyeren nem élhet, jobb falatot is megkíván, aztán pálinka, bor mentül több annál jobb, s végére a koldusnak is van szíve mely párját kívánja, s mindez költségbe telik, melyet az egyszerű alamizna nem fedezhet. Az embernek azért van esze, hogy hasznát vegye.

Ennekokáért ha valamelyikök valamikép már némi megtakarításra (?) tett szert az újoncoknak előlegeket ad, miért azok különböző irányban az ő számára tartoznak koldulni, egy-egy fő koldusnak van olykor egy fél tucat vasallusa. Vagy felfogad írva gyerekeket, kik kínzás terhe alatt neki estéknént a napi koldulás, lopás eredményével beszámolni tartoznak. Vagy egy-két *taliga nyomorékot* szerez, harsány, kicsiszolt hanggal, ezekre kevés a költség s a fejelem könnyen fentartható, sem lázadásra, sem desertiora nem képesek, ha dacból nem énekelnének, azon könnyű segíteni nem kapnak enni, az megnyitja torkukat.

Ha az áru drága, vagy a piacon épen nem létezik, akad szőkevény vagy tévedt gyerek, azt elrabolják s valamely magános helyen elaltatják megcsontítják, tagjait kicsavarják,*) nyelvét kivágják,**) szemé világtól vagy hallásától megfosztják, végtagjait mesterségesen összezsongorítják vagy azokon sebeket nyitnak, melyeket utóbb ápolnak, hogy be ne gyógyuljanak,***) szóval az anomalia és terapia általuk ismert demonialis eszközeinek alkalmazásával praepo nálának alanyt, sőt feltehető hogy van közöttük, a kinek a munkafelosztás szabályai szerint szakmája egyenesen hasonló praeparatumok gyártásából áll.

Szóval a koldusok szabadalmazott osztályának oly iszonytató rejtelmek vannak, melyekről ha itt ott beszélnek, mesének tartatik, melyek csak gyerekek ijeshetők, de melyek midőn itt-ott leleplezettek, a vért fagyasztják meg ereinkben.

Tudom, hogy ezen undokság elhárítása érdekében itt-ott szórványosan nálunk is történt egyes dicséretes intézkedés, de az nem elégséges, itt országos a legszigorubb intézkedésre van sürgős szükség, hogy a társadalom ezen szegény foltja, rákfenéje, a legundokabb bűnök iskolája és cloakája gyökeresen kiirtassék,

kell: hogy minden község a maga ügyefogyotjait otthon ellássa;

hogy a koldulás országszerte betiltassék, mit ha akár koldus akár adományozó áthágna, szigoruan büntetessenek, tétesenek ezért az előjárók, a politikai közegek felelőssé; ha itt általában fokozatnak helye volna, mindenkifelett az oly országutakon, vásárokon barangoló koldus csöcselék volna példásan fenyitendő.

Ide tartoznak a barangoló cigányok, legyeknek azok egyszerűen tolvajok, vagy ipartűzők is, ezeknek tüzelmeit sem kellene tovább tűrni számtalan példa mutatja ezen gaz csöcselék kicsapongásait.

*) Batizfalvi intézetében talán még most ott van az a gyerek, kinek tagjait koldusok kicsavarták.

***) Tanúság erre a szarvasi gyerek; a tettesek közül ketten a gáztejt már bevallották Sztraka Gy. biztos ur a vizsgáló.

****) Londonban egy csesemő szivszaggató sivalkodása feltűnt, a koldusnót ki karján tartotta befogták, a gyermeket megvizsgálták s koldóke táján dióhéj alatt mérges pókot találtak, mely a gyermeket marta.

Keszthelyi levél.

1870. sept. 4.

Tekintetes szerkesztőség! Szavamat öröm- és becsülettel beváltandó, sietek marcali s egyebütti kirándulásunk s rendkívüli tanfolyamunk bevégezéséről röviden megírni amint következik.

Marcali kirándulásunknak kettős célja lévén, augusztus hó 25-én korán reggel indultunk meg társas és postakocsikon a Balaton partján levő, fasorral gyönyörűen árnyalt s nem békésmegyeiesen rendben tartott országúton — oda, a hol minket szívesen és örömmel vártak fogadták.

Szent-Györgynél (keszthelyi vasuti állomás egyszers-

mind) a szép vidékű, jó minőségű s még jobb művelés alatt levő Somogy várnegye gyönyörű s fiatal erdősége közepett üdvözöltük a reggelt. Csakhamar a rendezett kinézésű Kéthelyen át, — a díszes urasági kastéllyal díszes Kis- és Nagy Gomba mellett elhaladva reggeli 10—11 órakor a Kéthelynél is rendezettebb, széles és lombos fákkal szegélyezett utcájú, kedves és barátságos Marcaliba értünk. Itt már az embernek több tekintetnél fogva lehet kedve lakni....! No de a dolgra.

Igen ohajtott reggelizés után siettünk a gróf Széchenyi nem nagy de nagyszerű gyümölcsészetének bámulására és csakis azután annak tanulmányozására. — Illető szaktanárunk vezetése, magyarázása s okmutatása mellett volt kitünő alkalmunk a gyümölcsfáknak s kiválóság az almának legcélszerűbb tenyésztés és ápolási módjáról bő és elsajátított tapasztalatokon nyugvó tanulmányokat tenni.

Ezen tenyésztési és ápolási módok közül szép megegyünkben is többféle levén már — hála Isten — érvényesített, jó eredménnyel honosított, csak is azokat érintem, melyek énnekem mind elméleti, mind gyakorlatilag aranyakat érők lettenek!

Ilyenek a gúla-alaku fáknak a rendszeresen biztos fővezér és mellékvezér ágaknak, azok gallyainak visszanyesési, — a levél és termő hajtások visszacsipési nivelja; ugyszintén a szegély és redély fák évenkénti fokozatos és gondozott tenyésztési művészete.

A fáknak (alma és körte) szegélyezés szerinti nevelése közvetett és közvetlen előnyökkel dicsegteti meg a műkertészetet. Különösen szőlőkertekben elvitázhatatlanul kivívta magának az elsőséget, mivel hogy lugaszzerű levén, sőt még oly magas sem, mint a szőlőlugasok szoktak lenni, közvetlen az a haszna van, hogy a közelében álló szőlőtökeket be nem árnyékolhatja, a mi a szőlőtőkék érlelésére roppant nyereség, közvetlen haszna pedig az: hogy a gyümölcsök a földhöz a szegély fák sokkal közelebb esvén, mint a gúla-alaku, avagy épen a nagy koronájú fákon, jobbakká, zamatosabbakká és nagyobbakká fejlődnek; a szegélyezés szerinti idomítása a fáknak, 2—3 éves nemesített alanyokkal kezdődik; no de erről annak idejében, valamint a termő szőlővessző gyűrűzéséről szintén annak idejében körülményesebben tartom honfiumi kötelmemnek írni — e becses lapokban.

A fáknak redélyezés szerinti művelése ismeretesebb, csekély véleményem szerint inkább szép, mint hasznos, mivelhogy aránylag kevés a termelés rajta; s így a diszkertészet körébe tartozván, csak is ott alkalmazandó és alkalmazható, hol megfelelő égtáj szerint fekvő, jó magas kö-, téglá- vagy deszkakerítés és idő áll rendelkezésünkre. Nehány példányt láttam lugasmódra is nevelve, de ez csak kivétel.

Háládatlan volnék, hogy t. János József uradalmi fő- és műkörtész ur legszívesebben készségét az alapos magyarázatokkal kísért okmutatásait illetőleg meg nem köszöném. Sok ily jeles és szerény szakembert adjon Isten mi magyar hazánk kertészete- s szőlőszetének!

Ugyanitt volt szerencsénk látni még a jóság árendás derek belterjes juhászatát, illető szaktanárunk e tekintetben szükségelt magyarázatával kísérve.

Ezután társas ebéd — a szokott tesztelen módon, mely alatt vendéglősünk Hány (sic) János humorizált és komizált mint volt szinész, hogy annál inkább többet együnk. Ő sok tekintetben első alakja Garay megénekelt hősenek.

Ő is elveti a súlykot... No de nők nem voltak ám jelen; meghát még Pesten a Beleznaiban is nagyon drasztikusok némely előadások, pedig szemérmes honlányok is vannak ám jelen, még sincsen baj. —

Az itteni jeles r. k. éneklész is meghallgattuk ki épen oly előzékeny, mint amily szépen és jól énekel; de divatunk szerént érte — egy hibája van — t. i. szerény, jobb állomást is megérdemelne, neve Pintér Pál. Végül estefelé kedélyes haza rándulás.

Sept. 1-én gróf Festetics Taszilló ur ő mélt. 1866-ból ismert huszár-tábornok — fenéki belterjes ménését és gulyáját tanulmányoztuk. Ménését eléggé megdicséri az hogy épen előttünk választottak ki, egy gyönyörű négyes fogatot, telivér arabs lovakból, melyek messze külföldre lettek küldve, — Odessába. Gulyája a magyar fajú szarvasmarha belterjes tenyésztését nagy eredményekkel produkálja, mi abból is eléggé kitünik, hogy évenként átlagosan — t. i. ha szükséges — 500 db. hatalmas igás jóságot is szolgáltathat — az uradalmnak. Csak különös esetben vásárolhatnak itt idegenek egyes tenyész dbokat. A tehének finom bőrűek, mi jó tejelésnek és hizékonyásnak a jele. Bár így volna hazánkban mindenféle a szarvasmarha állomány; mert mint szaktanárunk állítja: az állattenyésztés fénypontja a nemzet jóllétének fénypontja egyszersmind. Bebizonyult dolog, hogy a nemzetek bukásának kifolyása az állattenyésztés hanyatlása.

Fenek — pusztá egy volt nagyterjedelmű bástyákkal

kerített római colonia romjain terül el jó nagy részben, a nagymérvű bástya-falak alapjai és a sáncok még majd nem teljességben szemlélhetők a felsőbb oldalon. Szépen és dűsan rendezett uradalmi majorság áll közepén, építve nagyrészt a római romok maradványaiból, midőn a ménék istállóját szemlélttem meg, — önkénytelenül és fájdalmat keltőleg jutott eszembe, hogy mikor lesznek ily szép s a célhoz képest ily jól berendezett népiskoláink mint ez az istálló? — hja forgó viszonytagság járma alatt nyögünk... Demokratiánk pedig sokáig fog még oda érni, a hová kellendett már nekik. — Ez volt az utolsó s egyszersmind gyalog kirándulásunk. Sept. 3-án a tanfolyam bezárattott tek. Sporzon Pál igazgató ur alkalomszerű beszédjével, mely után az „Isten áld meg a magyart“! könnyezve énekeltek el. —

T. Sporzon Pál ur beszédjének fővonalmai megegyeznek a „Pesti Napló“-ban sept. 1-én közzétett ily című cikke: A tervezett gazdasági szakoktatás a polgári és felsőbb népiskolákban második szakaszával. Ajánlom az illetők figyelmébe.

Emberbaráti kötelességemnek ismerem figyelmeztetni a csuzos (köszvény) bántalmakban szenvedőket, hogy Keszthelyen hatalmas gyógyerejű Hőviz-fürdő van, mely az említett kórt sikerrel enyhíti és gyógyítja. Kéjlemes völgy ölében fekvő vidék kényelmes lakás s jó étkezéssel, naponkénti többszörös közlekedés Keszthellyel társas kocsikon. A Balatonon is szépen rendezett tükörfürdő áll, külön-külön nem szerént.

Szent István király napján a tilhanyi viszhanggal is megismerkedem, átkiáltván ezen hexametert: hogy „Rózsa gyanánt magyarok neve, nemzete s nyelve virágozik.“

Olyan jól eset válasza! Honfiumi üdvözlétel

Balla Mátyás

békés-endrődi néptanító.

Ujdonságok.

— Szarvasról az ott közelebb megtartott s lapunkban is többször felemlített műkedvelői előadásokra vonatkozólag egy terjedelmesebb levelet vettünk, mely az említett előadások anyagi eredményeivel foglalkozik. E levél szerint a megtartott három előadás összesen 279 frot, a legutolsó előadás estéjén rendezett tánevigalom pedig 41 frot jövedelmezett; ebből a kiadások — melyek között a Bogyó Alajos közreműködött szinész kielégítésére 96 frot a legjelentékenyebb — levonván s a táncestélyből bejött 41 frot az e címen kiadások fedezésére szolgálván: összesen 13 frot az összeg, mely végeredményül tekinthető.

— Csőtörtőkön d. u. 6 óra tájban Bogár Lázárnak a város közelében fekvő külső háza kigyuladt s mire a tűzoltók s a nép a vészhelyére érkeztek volna az uralgott nagy szélben le is égett. Ezuttal — fájdalom — emberélet is esett áldozatul: a ház lakója ki molnár, neje s egy leánygyermek. Csak később, mintán a leégett ház romjai közé juthatának a tűzoltók, fedezték fel a szerencsétlenek összeszissa égett holttesteit.

— Oheroly János tornatanár táncestélye ellen a kételem: tűz és víz szövetkezett. Épen arra az időre, midőn a mondott multság megkezdendő lett volna, tűzet jelzének a harangok, kevés vártatra pedig, az egék is megereszték csatornáikat. Az elmaradt táncestély jövő vasárnap tartatik meg.

— Szerkesztőségünkhöz beküldetett: A jegy-bankügy reformja, tekintettel a magyar-osztrák bankviszonyokra. Irta Weiss Bertold. Ára 50 kr. Érdekes szakmunka, mely Jowa állam (északamerikai egyesült államok) egy állambank alkotására vonatkozó és 1858-ik évben életbe léptetett törvényét is magában foglalja.

— Gyulai lakos Kaiseh Antalnak a vásártérre néző lakása utca felőli szobájából f. hó 5. éjszakáján ágy- és ruhaneműeket raboltak el; a tettes mind ezideig ismeretlen.

— A múlt héten tartott gyulai országos vásár alkalmával szombaton este 8 óra tájban bizonyos Katz Mihály n. váradi lókereskedő a lóvásárból, hol társával és fiaival ménésbeli lovakat árult, estelizés végett a városba menvén, utközben egy ismeretlen egyén által torok ragadtatott, s egyik füle alsó részének levágása és a nyakán ejtett két szurás után tőle 2600 frtnyi pénzkészlete elraboltatott. E merénylet, dacára, hogy a tett színhelye körül vásárosok voltak, oly hirtelenséggel történt, hogy azt csak is a merénylő után kis távolságra jött 12 éves leányka látta, kinek állítása szerint a bűntevő póriasan, rossz szürbe öltözködve volt és ki mire látma kerekedett, a pénzzel együtt odább állott s mind ezideig ki nem puhatolható.

A következő levelet kaptuk: T. szerkesztő ur! A gyulai országutat nyakunk veszélyeztetésével tevők meg 4 kocsin Sarkadról, hogy részt vegyünk a Gyulán

szept. 8-ra hirdett tornabalon, mely, mint a meghívó jegyeken olvastuk, rossz időben a tereben tartatik meg. Hanem a mulatság elmaradt. A különben sajnos tűzse- tet nem fogadhatjuk el az elmaradás okául; ha pedig (mint hallók) terem nem létéből kellett elvesztenünk egy délutánt s egy éjt, úgy alig találunk szavakat, melyekkel a rendezők szótartatlanságát megrójuk. — Szerk. urat kérjük e sorok szíves közlésére. Sarkad, 1870. szept. 9.

Többen.

Vegyes hírek.

— Nyitra megyének számbokrési kerületében e hó 7-én tartott képviselőválasztás alkalmával Zsámbokréthy József választott meg szavazattöbbséggel országos képviselőnek, Baicskádý járási főszolgabíró ellen; 977 szavazat közt nyert: Zsámbokréthy 797, Baicskádý 180 szavazatot. A választás eredménye, mely éjjeli 2 óra- kor a választás bevégezése alkalmával hirdettetett ki, nagy lelkesültséget idézett elő. Volt zene és fáklyás menet; a nép csak reggel oszlott szét.

— Olliviert láttak. A pesti "nemzeti szaloda" ka- pusának meggyült a baja, mindenki Ollivier a francia exminister után kérdezősködött, mert az a hír szárnyalt, hogy a minister ebbe a szalodába szalott. Végre kitért, hogy az Olliviernek gondolt ur egy evangélikus lelkész, hanem azért akadtak sokan, kik a lelkészi inkognitó- ban sem szünetel meg az exministert keresni.

— Egy új vidéki lap. A „Maros” című új közgaz- dasági, kereskedelmi és ismeretterjesztő hetilap előfizető- si felhívása küldetett be szerkesztőségünkhez. Az új he- tilap Makón, Szél Ákos csanádmezei aljegyző, szerkesz- tőse mellett fog megjelenni. A lap főrovatait irányítók me- yei, városi községi és iskolai ügyek, gazdasági tül- nivalók fogják képezni.

Gazdaszat, ipar, kereskedelem.

(R) A gazdasági egyletektől sokan idegenkednek, kö- zönyös irányukban a legnagyobb rész. Utánmondjuk minő erő van az egyesülésben, de a gyakorlatban más ként cselekszünk.

Ezen közönynek; egyik alapja az, hogy nálunk a tu- dományosan képzett gazda igen kevés, igazi belső von- zalom tehát a gazdaszat iránt nincs; fejős tehén az ne- künk, nem egyéb, ha tejel dicsérjük, ha nem, szeretnénk tőle szabadulni.

A másik oka a közönynek az: hogy a gazd. egyletek versenyeken, kiállításokon kívül, melyek ugyan szintén becses haladási eszközök, legnagyobb részt csupán ki- vülről jött tárgyakkal foglalatokodnak, melyek többnyire a jegyzőkönyvben maradnak eltemetve, szóval az egyletek, melyeknek hivatása a gazda közönséggel foly- tonos oktató, irányadó érintkezésben lenni — ez utóbbi feladatnak igen gyéren felelnek meg.

Gyakran volt már ez utóbbi hiányról megyei egyle- tünkben szó, de a folytonos, talán növekedő közöny a belterjesebb működést folyvást akadályozá, a mi mind azonáltal az egylet vezérő tagjait a cselekvés alól fel- nem mentheti, mert az egyletnek mégis feladatátul mar- rad az eránta való érdekeltséget saját tényei által emelni

Ezen kedvezőtlen helyzetnek adott a legközelebb tar- tott választm. ülésben az egylet titkára kifejezést, rövi- den részletezvé az irányt, melyet az egylet jövőre szem előtt tartani törekednek. A választmány e felszó- lamást melegen üdvözölte és a titkárt indítványának szövegezésére utasította.

Mondom, hogy az egyletnek fontos feladata, a gazda- közönséggel folytonos érintkezésben állani, véleményem szerint ezen érintkezést tennék:

Ha a tudomány és praxis újabb jelentőségeiről, ha a folyó gazd. műveletekről az uralgó időhöz viszonyítva, ha a mutatózó akadályok, bajok lehető elhárításáról tartandó értekezletek eredményei a gazdaközönség- gel időnként s p. a füzetenként közölni határozott (de- nem foganatosított) értesítőben közöltetnének.

Ezen benső működés és annak nyilatkozatai, mire számtalan anyag kínálkozik, ha csak valamennyi érzék van a gazd. közönségben szakmája eránt — hatását el nem tévesztheti, feltéve természetesen, hogy az egylet- ben lesz annyi életre valóság, ezen üdvös reformot er- nyedetlenül gyakorolni.

A megyei gazdasági egyesület igazgató választmánya még e folyó évi március 28-án tartott ülésében elhatá- rozta: hogy Gyulán f. é. October 16—18 napjain ipar- mű és terménykiállítás tartassék.

Mind a mellett, hogy az egyleti elnökség városunkint községenként régebben szétküldötte, s minden egyes céh-

hez is eljuttatta e kiállítás nyomtatott prog- ramját, — helyén látom ujjlag felemlítve emlékezetbe hozni ez ügyet, — figyelmebe ajánlani minden érde- letnek s mindazoknak, kik e kiállítás szerencsés sikerére bármi uton jó hatással lehetnek, — betolyásuk gyors és teljes érvényesítésére egész tisztelettel fölkérni. — Egy- uttal, pedig az egész programot köztudomásul itt is közölni, — mint a hogy e szöve szóra következék:

Programja a békésmegyei gazd. egylet által 1870. évi october 16., 17. és 18-án Gyulán rendezendő ipar- mű és terménykiállításnak.

A rendező bizottság áll Szakál Lajos elnöke alatt Kalmár Mihály, Desewffy Ede, Czégényi István, Ormos János, Boros Mihály, Góg Pál, Hoffman József, ifj. Sán- ta János, Bogár Lázár és Scher Konrád urakból.

A kiállítás helyisége Gyulán a városház nagy terme. A tárgyak két osztályba soroztatnak: iparművek és termények osztályába. Kiállithatni csak békésmegyei iparművet és terményt, mit az illető igazolni tartozik.

A bejelentésnek Szakál Lajos rendező elnök urnál **october 10-ig déli 12 óráig** kell annak világos kijel- lentésével együtt megtörténni, valljon a tulajdonos a ki- állítandó tárgyat a kiállítás után visszaköveteli-e vagy sem, ellenkező esetben az az egylet javára adottnak te- kintetik.

A kiállítandó tárgyak october 10—14-ig s az utóbbi, mint zárnap, esti 6 óráig a rendező elnök urhoz mulha- tatanul beküldendők.

Minden kiállított tárgy eladható s ezért ára szintén foljegyzendő. Ki a kiállítottéhoz hasonló művet vagy ter- ményt nagyobb mennyiségben óhajt eladni azt a kisérő levélben világosan kitegye. A kiállítás folyama alatt el- adott tárgyak csupán a kiállítás bezárta után, october 19-én vihetők el.

A tárgyak a kiállító nevével és lakásával, a magvak tiszta fehér zacskókban, a folyadékok lepecsételt üve- gekben a termelési évszámmal, a gyümölcs egyenként papírba göngyölve s fajoként megnevezve küldendőkbe. A kiállítandó mennyiség iparcikkekből egy-egy példány, gabonából 2 véka (melyhez azonban kisebb zacskó is melléklendő), olajnövény-magvakból legalább 5, takar- mányból 3, hüvelyesekből és örleményekből 1 itcze, ipar- növény-, kerti vetemény-, fa- és virágmagvakból kisebb mennyiség, folyadékokból 1 üveg, étkekből egy font, gyümölcsből fajokint legfeljebb 3 példány és szőlőből 2 fűrt, cserép virágokból egy-egy példány fogadtatik el.

A bíráló-bizottságok mindkét osztályra külön, a ren- dező és egyleti elnökségek által egyértelemben fognak a hely színen megalakittatni. A bírálót a kiállítást megelő- ző napon, october 15-én, reggeli 8 órakor kezdődik s azon nap esti 5 óráig bevégeztek.

Egyleti tagok és kiállítók szabadjegyet nyernek a ki- állításra; nemtagok beleptidijul az 1-ső és 2-ik nap d. u. 20 krt, a többi időben 10 krt fizetnek.

Egyleti tagul aláírhatni a rendező elnök urnál és a helyszínen a pénztárnál.

I. Iparművek.

1. Örlemények: liszt, dara, kása; — keményítő; — tarhonya stb.

2. Sütemények: kenyér, kalács, pogácsa, zsemlye, stb.

3. Folyadékok: bor, sör, szesz, ecet; — olaj, ke- nős, stb.

4. Étkek: befőttek, izek, aszalványok; — sajt, vaj, turó; — méz, viasz, stb.

5. Fonalművek: selyem (gubó és gombolyított), len, kender, fonál, cérna, stb.

6. Szövetek: házi és szakvászson: — posztó, pokróc, stb.

7. Kötélverő munkák,

8. Szücsmunkák,

9. Sziigyártó munkák,

10. Varga munkák,

11. Butorneműek fából és vasból,

12. Edények és konyhaszközök, fa, cserép és vasból,

13. Ruházatiak házi és gazdasági szolgálatra,

14. Építési anyagok, minták és rajzok,

15. Gazdasági eszközök és gépek, fából és vasból és egyéb megnem nevezett iparművek.

Ez osztályba a bíráló-bizottság belátása szerint kios- zatik 15 ezüst-, 15 bronzérem, 30 arany és dicsérő ok- levelek, úgy azonban, hogy főtekinet a 6—15. pontok alatt foglalt gazdasági iparművekre fog fordittatni.

II. Termények.

1. Gabona,

2. Olajnövény,

3. Takarmánymagvak,

4. Iparnövények és magvak,

5. Gyökernövények,

6. Tök, ugorka, dinnye s ezek magvai,

7. Mindennemű gyümölcs,

8. Szőlő,

9. Zöldségfélék,

10. Hüvelyesek,

11. Főzelékfélék,

12. Virágok, cserépben és szárítva, magvaikkal.

Ezen osztályban a bíráló-bizottság belátása szerint, főtekinet az az első 5 pont alatt foglaltakra, kiosztatik 12 ezüst-, 12 bronzérem, 12 arany es dicsérő oklevél.

Kelt az egylet igazgató választmányi üléséből Gyulán, martius 28-án 1870. Laczay József, igazg. alelnök. Mok- ry Sámuel, egyleti titkár.

Kelt Gyulán september 8-án közli Szakál Lajos mint a rendező bizottság elnöke.

Országos vásári tudósítás.

Gyula sept. 6. A gyulai ugynevezett kisasszony napi országos vásár, mely egy hét óta tartott, mával végkép szétoszlott.

A sertésvásár a nagy sár és eső miatt egy nappal későbbben indult mint a nyári s voltaképp csak az elő- vásár szerdáján és csütörtökén folyt le s bár még pén- tekre és szombatra kinyult; ez utóbbi két nap csak egyes darabonként s páronként vevőké volt.

Az összes forgalom 25—26 ezerre egész biztossággal tehető, de a mi újabb időben példátlan és hallatlan, be- löle négy—öt ezer drb alig kelt el. Egy pest-győri, nagy kereskedő ház, 3 szegedi hizlaló, egy száz kereskedő, néhány apróbb vidéki kupec — s jobb módú gazda és szeszgyáros vették a nagyobb falkákat, részint tovább hizlálni, részint a romlott szemes gabona és várható sok zsenegés tengeri, illetőleg moslék értékesíthetése kedvé- ért. Az ó kukurica elfogyta, s igen drágán is alig káp- ható volta s az idej nagy termés kukuricának tökéletes érettségre juthatása iránti aggodalom, a makktermés si- lánysága, a kézen levő hizott sertésnek is pesti rosz ára s a pénzvilág bizalmatlansága a mai igen criticus európai viszonyok között képezék az egytetemes oko- kat, melyek a sertésvásárt az eladni szándékozókra néz- ve ily szomoruvá, nyomorulttá tevék.

Egy aradi tenyésztőnek moslékon s két heti kukuri- cázással javított 3 nagyobb falkája mind 1½ éves félhu- su falkája, összesen 680 drb páronként egyremásra, jó harmadfél mázsára becsülve 58 frtjával kelt; egy 60 drbnyi tarlós 3—6 éves jó faju öreg csapata 72 frtjával, a másik 30 drbnyi jó husu mind herélt öreg falka mint legdrágább 80 frtjával kelt, négy kisebb mind 1½ éves nyáj 42—45 frtjával, egy csakélylül tartott szinte 1½ éves nagyobb falka 35 frtjával, egy pár száz téli malac 22 frtjával, másik kisebb csapat 20 frtjával kelt páronként. 30 drb 2 éves válogatott tarlós ártnán 57 frt- jával, egy több mint félhusu kukuricázott 3 éves falka 63 frtjával kelt el.

Ezerszázötven drb moslékos 1½ éves nyáj 54 frtra lehagyott áron nem talált vevőre.

Szomorubb, olcsóság mellett is kelendőség nélkülűb sertésvásárra alig emlékezünk, se sovány, se félhus, se a kukuricán hizott jó zsiros nem kellett.

A szarvasmarhavásár már az elővásár csütörtökén kezdődvén, alig birt eloszlani, még vasárnapra is kinyult. A nyári marhavásárt nagy voltáról már kiemeltém, de e mostani kétségtelenül még nagyobb volt, kiváltképen a számos nagy ökrökre nézve, melyekből Erdély, ugy Arad és Biharmegye felsőbb része sok kisebb-nagyobb csapatot szolgáltatott.

A vásár legelején magas áron kelt átáljában min- den, kivált a nagy, fiatal jármos ökör, s volt 60 dbból kiszemelt 12 db 5—6 éves igazi cimeres ökör, melyért páronként 420 frtot adtak. — Egyébként ez kivétel le- vén, általában a prima fiatal ökör csapatokban 300—350—60 frtig kelt leginkább, a jó közép ökör pedig 250—280 frtig, de csak a vásár elején és derekán, mert már szombaton délután és vasárnap reggel efféle kima- radt ökröket 220 frton is adtak, a kiknek nagyon eladó volt, s nem egy gazda jó szerencsét tett, hogy a vásár legvégére hagyta a vételt, mert 20—40 frttal olcsóbban birta venni párját.

Egy szegedi gyáros 92 db szép, nagy ökröt moslék- ra, egyremásra 250 frtjával vásárolt össze.

A sok eső miatt elkészvén a gazdák a hordással és mindennel, ökörigáit minden tehetősebb szaporította, s e vásárt erősebb mérvben használták a gazdák, mint a kereskedők.

A kis városi és falusi székre való moddó tehenekből igen sok volt, — s a jobbacskaja elkelt mind a helybe- li és vidéki mészárosok, Heves, Pest, Csongrád, Csanád megyei kupeczek egész kedvvel vásároltak, a legelejét a moddó tehenekek 75—80 frt a másod rendűeket 60—70 frt a harmad rendűeket 40—50 forintjával füztrőn darabonként. A harmad fű tinóknak nem volt nagy ke- lete; a másfél éves jó husu üszöket 25—30, a harmad- fél évesekett pedig 35—40 frton darabját falusi székre, vagy tartani sokat vettek.

A lóvásár néhány nemesebb faju lóra és a remondák- ra nézve kitünően jóvolt, a középszerű lovaknak az ára is nagy volt.

T. Gy. megyebeli ismeretes tenyésztő 4 éves félvér csikóiból szentesi lókupecek nyereségre mertek venni 700 fton egy párt. Egy Váradon állomásozó vértés ezred számára a katonabizottság kinn a vásártéren 48 db remondát vett 225—260 ftig fizetvén dbját, 3—4 tisztí lovat pedig sokkal drágábban. Hajtott ménes csak egy volt 35 dbból, egyetlen, mindenféle koru és értékű jószág, de mind az sem kelt el.

A juhvásár olyanforma terjedelmű volt mint a nyári, vagy valamiskével nagyobb.

A 2, 3 és 4 éves jó ürü részint tartásra részint hizóra állításra igen keresett volt.

B. S. bihari birtokos 450 darabjából kiszemelt 200 darab jóhusu öreg párját szászországi kereskedők 16 fttal fizették páronkint, — még pedig mind porospapír tallérokban. —

Ezen szász kereskedők nagyobb szükségletüket seretésben és ürükben másutt elégitették ki hihetően; — mert itt csak igen keveset vettek

Gr. W. Gy. 2 éves ürü 300 db 12 ftjával, egy vidéki nagyobb ürü nyáj, de csekély húsu 11 ftjával; — egy másik 10 ft 50 krval kelt mind hizalásra. Egy gyanus egészségi sovány fejős anyákból és ürükből álló 190 darabbal birkanyáj 6.90 krval kelt. Egyre másra páronkint; vevők orosházi kupecek voltak. — Nyitrai tót kupecek is vettek, valamint gazdák is 10—13 ftig ürü csapatokat. A vegyes mustra birka párja 6—7 fton kelt. Berbéc kevés volt 9—12 ftig kellvén páronkint a minőséghez képest.

A gabonavásár közepeszerű volt a behozatalt, jó pedig a kelendőséget illetőleg. A nehéz piros buza 9—9.50 kron, — az árpa és zab 3—3.40 kron kelt a minőség és vételi szerencséhez képest. Ó kukurica 2—3 helyen csak néhány köből volt, s a drágaságot nem tudó falusiaktól, az itt divónál sokkal olcsóbbra mondott árakon rögtön megvették 5.20—6 ftig.

A nyers bőr középminőségben volt, s némi árcsökkenést szenvedett lóboron kívül, árát átaljában megtartotta, sőt kivételképe a nehéz nagy ökörbőr, miből igen kevés volt, drágábban is kelt, mint a nyári vásáron. — Nagyobb vevők a szathmári és debreceni vargák voltak — a helybeli és vidéki timárokon és vargákon kívül.

A kikészített bőr lassu kelet mellett árát megbirta tartani, a csekélyebb pitling és itt nem kelendő lóbor azonban egy keveset engedett árából. Nagyobb bikk és fenyő-fanemű a rossz utak miatt és azért is, mert a mult

vásáron kevés hasznot láttak az oláhok, nagyon kevés volt. Fenyő dézsa elég volt s helybeli pintérmunka nagyon sok, kelendőség igen csekély, mert a nagyon szorgos mezei munkák miatt kevés nép jött a vásárra. A kerékgyártó munka kellelten volt, egy idevaló vagyonos bérlő 3 jó készületű, nagy ökörszekeret vett gúnyáron 25 ftjával drbját, mi néha 35—40 fton is szokott lenni. — A bácskai gerebelt jó kender fontja 38 kron kelt, de lassan.

A szalonából nem annyira a vásárban, mint, vásár előtt egy pár szállító által pesti számlára nagyobb mennyiség vétetett 30—31 ftjával mázsája.

Fokhagyma kevés volt, a télit a fagy, a tavaszt az árvisz rontotta meg, s azért 20—40 krig kelt koszoruja, míg tavaly 1/2 áron sem volt eladható.

Vereshagymát Makóról, Ugráról és Gesztről aránylag a szokott mennyiség és bő terméshez képest igen keveset hoztak, azért vékája nagy áron, 1.20—1.50—60 krig elkelt a minőséghez képest. Uj paszuly, esőverte színű s az is kevés érkezett, de köble 5.50—6 ftig alig kelt átaljában. A köleskása vékája 3 ft, iteje 8 krajcár volt.

A belső vásárban a boltosok, és iparosok átaljában most is rossz vásárt csináltak; — a paraszt szücsök, és csizmadiaik azonban valamivel jobban jöttek ki mint a nyári vásárban.

Lacikonyha igen mérsékelt számban; a bornak, sörnek gyenge kelete volt. A gyümölcs szerfelett olésó levén; nevezetesen 1 kr egy itce bercencei szilva, — s 10—11 közönséges alma 2 kr.

Sz. L.

Hetivásári tudósítás.

Gyula sept. 9. Bár az országos vásár utáni piac igen gyenge szokott lenni rendszeren, a mai ehez mérve meglehetősen volt. Az összes szekérforgalom egy pár szárra ment ily nagy dologidőben is. Gabonafélék hoztak 120—130 szekeren.

A buza ára egy kissé engedett köblönként 20—40 krig. A legmagasabb ár 9.10—20 kr levén a legnehezebb buzáért. — 2-od rendű tiszta buza 8 fttól 8 ft 50 krig; — a hibás 7.50 kron kelt. — Árpa 3—3.40 krig. Zab 2.80 krtól fel 3.20 krig kelt.

O kukorica hiányzott, új esőves kukorica egészen zsengés 58 kron kelt egy szekérről, más két szekeren

levőt jobbacskát 70 krra tartottak tetejes vékánkint, de ily áron senkinek sem kellett.

Fát nem hoztak, — szenet, nádat is igen keveset; — káposzta vagy 14 szekéren, — mit csak napi használatra vettek fejenkint 3 krtól 7 krig. —

Marha- és lóvásár igen csekély; — sertés-vásár közepeszerű; jó 2 éves herélt kocák vagy ártánok párja 50 fttól 58 ftig keltek. Egy heti meleg idő levén a kukuricára, egy kissé jobb kedv van a hizaláshoz.

Az érett bercencei szilva vékáját 60 krtól veszik 50—60. szekérré Makóra és Szegedre szállítván a kofák, az országos vásár előtt csak 40 kr. volt az ára. — A sovány liba párja 1 ft 60 krtól 2 ft, 2 ft 20 krig kelt a nagysághoz képest.

Sz. L.

Nyilt-tér. *)

Törvénytudós nem vagyok, de annyit tudok, hogy a tulajdonjognak mindenütt szentnek és sértetlennek kell lenni; ez alapja a társadalmi rendnek. Ezen elvet — úgy látszik — nem nagy tiszteletben tartja az alföld-fiumei vasutársulat, mely 1/4 telek fekvőségéből 1057 □ ölet kisajátítván s tetteg elfoglalván, az érte járó kisajátítási összeget részemre kifizetni vonakodik. Igaz, az e részben létrejött egyezséget alá nem irtam, de erre elég okul szolgál azon körülmény, hogy a kérdéses egyezség azon a társulat részére kibuvó ajtóul szolgáló pontot tartalmazza, hogy ha a társulat az elfoglalt földek árát ki nem fizetné, jogában áll a tulajdonosnak 5% kamatot követelni. Én felvett pénzért 8%-it fizetek, de a társulat kedvéért saját pénzemért 5% kamattal elégedjek meg. Gyönyörű méltányosság! Ehez járul, hogy ámbár mondott földem lefoglaltatott, ez évre járó adómat még is megkelle fizetnem. Én kijelentettem, hogy a kisajátítás ellen semmi akadályt nem gördítek s kijelentem most is, hogy a mely percben pénzemhez jutok, az egyezséget s nyugtát is aláírom. De addig ezt tölem kívánni nem lehet. Több igazságérzetet ajánlok a tisztelt vasuti társaságnak.

Kelt Gyulán, 1870. szept. 11-én

Czigulsky József.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő és kiadótlajdonos:
HAJÓSSY OTTO.

HIRDETÉSEK

Keller és Zsitvay

ujjon nyitott

női divatkelme raktárunkban,

48)

12—12

Pesten, Szervitater 6-ik szám

mindennemű legujabb selyem, gyapju és gyapot női divatkelmek, francia shwalok és kendők, angol plaidek, nemkülönbén mindennemű kész női felöltök és öltözékek (Costume) valamint itt elő nem sorolt több más új női-divatekkek izletes és nagy választékban s a lehető legolcsóbb árakon kaphatók.

Ruhák készítése a legujabb divat szerint saját szabó műhelyükben gyorsan, izletesen s jutányos áron eszközöltetik.

➡ Kivánatra kelmeminta szeletek legnagyobb készséggel küldetnek. ➡

Mindenféle

valódi amerikai varrógépek

alólirottnál gyári árakon, 5 évi jótállás, díjmentes oktatás és részletfizetés mellett kaphatók úgy szintén azoknak kijavittatását is elvállalja.

(60) 13—10 **Kálmán Zsigmond,**
G y u l á n.

GÖZ- ÉS SZÉLMALOM BÉRBEADÁS.

Méltóságos gr. Wenckheim Krisztina végr. gyámsága részéről közhírré tétetik: miszerint Békés városában, közvetlen a város alatt létező s 8 pár köre járó és folyó viz partján levő gőzmalom, Wolf-féle szerkezetű gépezettel ellátva, a vele szomszédságban levő s hozzá tartozó 80 hold földdel és szinte a város másik szélén levő szélmalommal együtt, a f. é. oct. 3-án d. e. 9 órakor Békésen tartandó nyilvános árverésen, az 1871. évi mart. 30-tól számítandó 3 évre haszonbérbe fog bocsátatni.

A gőzmalom el van látva alkalmas magtár-padlással és a szükségelt lak- és üzleti helyiségekkel. Népeisége a városnak 23 ezer s a csabai és m.-berényi vasutállomástól 1 óra távolságra; — kilátásban van továbbá Békés városán keresztül a miskolc-csabai vasutnak is létesülése.

Az árverelni szándékozók bánatbérképen 1500 frtot tartoznak az árverés alkalmával letenni, — a bérleti egyéb föltételek pedig addig is a békési tisztartóságnál mindenkor megtekinthetők.

1—3

(71)

Gyulán, Dobay János gyorsajtóján.